

32003L0087

L 275/32

EUROPOS SĄJUNGOS OFICIALUSIS LEIDINYS

2003 10 25

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA 2003/87/EB

2003 m. spalio 13 d.

nustatanti šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimų sistemą Bendrijoje ir iš dalies keičianti Tarybos direktyvą 96/61/EB

(tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač jos 175 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdami į Komisijos pasiūlymą ⁽¹⁾,atsižvelgdami į Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽²⁾,atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę ⁽³⁾,laikydami sutarties 251 straipsnyje nustatytos tvarkos ⁽⁴⁾,

kadangi:

(1) Kadangi Žalioji knyga dėl šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimų sistemos Europos Sąjungoje visoje Europoje sukėlė diskusiją apie šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijų leidimų sistemos Europos Sąjungoje tinkamumą ir galimą tos sistemos funkcionavimą. Europos klimato kaitos programoje buvo svarstoma Bendrijos politika ir priemonės, įgyvendinamos procesu, į kurį įtraukiamos įvairios interesų grupės, įskaitant Žaliaja knyga pagrįstą šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimų sistemą Bendrijoje (Bendrijos sistema). 2001 m. kovo 8 d. išvadose Komisija pripažino ypatingą Europos klimato kaitos programos ir Žaliaja knyga pagrįsto darbo svarbą ir pabrėžė neatidėliotiną būtinybę Bendrijos lygmeniu imtis konkrečių veiksmų.

(2) Europos Parlamento ir Tarybos sprendimu Nr. 1600/2002/EB ⁽⁵⁾ parengtoje šeštojoje Bendrijos aplinkosaugos veiksmų programoje klimato kaitai skatinama skirti pirmaeilius veiksmus ir numatoma iki 2005 m. parengti šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijų leidimų sistemą Bendrijoje. Toje programoje pripažįstama, kad Bendrija šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijas iki 2008–2012 m. metų, palyginti su 1990 m. lygiais, yra išpareigojusi sumažinti 8 % ir, kad palyginti su 1990 m. lygiais, bendrą šiltnamio efektą sukeliančių dujų ilgainiui emisijas teks mažinti maždaug 70 %.

⁽¹⁾ OL C 75 E, 2002 3 26, p. 33.

⁽²⁾ OL C 221, 2002 9 17, p. 27.

⁽³⁾ OL C 192, 2002 8 12, p. 59.

⁽⁴⁾ 2002 m. spalio 10 d. Europos Parlamento nuomonė (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje), 2003 m. kovo 18 d. Tarybos bendroji pozicija (OL C 125 E, 2003 5 27, p. 72), 2003 m. liepos 2 d. Europos Parlamento sprendimas (dar nepaskelbtas Oficialiajame leidinyje) ir 2003 m. liepos 22 d. Tarybos sprendimas.

⁽⁵⁾ OL L 242, 2002 9 10, p. 1.

(3) Galutinis Jungtinių Tautų bendrosios konvencijos dėl klimato kaitos, kuri buvo patvirtinta 1993 m. gruodžio 15 d. Tarybos sprendimu 94/69/EB dėl Jungtinių Tautų bendrosios konvencijos dėl klimato kaitos pasirašymo ⁽⁶⁾ tikslas – užtikrinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų tokių koncentracijų atmosferoje stabilizavimą, kad klimato sistema būtų apsaugota nuo pavojingo antropogeninio poveikio.

(4) Įsigaliojęs Kioto protokolas, kuris buvo patvirtintas 2002 m. balandžio 25 d. Tarybos sprendimu 2002/358/EB dėl Jungtinių Tautų bendrosios konvencijos dėl klimato kaitos Kioto protokolo patvirtinimo Europos bendrijos vardu ir bendro jame numatytų išpareigojimų vykdymo ⁽⁷⁾, Bendriją ir jos valstybes nares įpareigoja protokolo A priede išvardytų antropogeninės kilmės šiltnamio efektą sukeliančių dujų bendrą emisiją, palyginti su 1990 m. lygiais, 2008–2012 m. sumažinti 8 %.

(5) Bendrija ir jos valstybės narės savo išpareigojimus pagal Kioto protokolą mažinti antropogeninės kilmės šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijas susitarė vykdyti bendrai, laikydamosi Sprendimo 2002/358/EB. Šia direktyva siekiama, kuriant efektyvią šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimų Europos rinką ir darant kuo mažesnę įtaką ekonomikos plėtrai bei užimtumui, padėti veiksmingiau vykdyti Europos bendrijos ir jos valstybių narių išpareigojimus.

(6) 1993 m. birželio 24 d. Tarybos sprendimas 93/389/EEB dėl CO₂ ir kitų šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos Bendrijoje monitoringo mechanizmo ⁽⁸⁾ nustatė šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijų monitoringo ir įvertinimo, ar laikomasi išpareigojimų dėl tų emisijų, mechanizmą. Šis mechanizmas valstybėms narėms padės nustatyti bendrą leidžiamų suteikti leidimų skaičių.

(7) Bendrijos nuostatos, susijusios su valstybių narių leidimų suteikimu, yra būtinos, siekiant, kad būtų prisidedama išsaugant vidaus rinkos vientisumą ir išvengiant konkurencijos iškraipymo.

⁽⁶⁾ OL L 33, 1994 2 7, p. 11.

⁽⁷⁾ OL L 130, 2002 5 15, p. 1.

⁽⁸⁾ OL L 167, 1993 7 9, p. 31. Sprendimas su pakeitimais, padarytais Sprendimu 1999/296/EB (OL L 117, 1999 5 5, p. 35).

- (8) Suteikdamos leidimus, valstybės narės turėtų atsižvelgti į galimybę organizuojant gamybinius procesus mažinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijas.
- (9) Valstybės narės gali numatyti, kad leidimus, kurie nuo 2008 m. galioja penkerius metus, suteiks vien tiems asmenims, atsižvelgiant į panaikintus leidimus, atitinkančius išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažinimą, kurį tie asmenys savo nacionalinėje teritorijoje užtikrino per trijų metų laikotarpį, prasidedantį 2005 m.
- (10) Prasidėjus minėtam penkerių metų laikotarpiui, kitai valstybei narei perleidžiant leidimus, reikės atitinkamai keisti Kioto protokolu patvirtintas emisijas.
- (11) Valstybės narės privalėtų užtikrinti, kad tam tikrą veiklą vykdančios ūkio subjektai turėtų leidimą šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijai ir kad jie stebėtų su ta veikla susijusių nustatytų šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijas ir praneštų apie jas.
- (12) Valstybės narės turėtų nustatyti už šios direktyvos pažeidimą taikomų nuobaudų skyrimo taisykles ir užtikrinti, kad tos nuobaudos būtų taikomos. Jos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios.
- (13) Siekiant, kad būtų užtikrinamas skaidrumas, visuomeni turėtų būti prieinama su leidimų suteikimu ir išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijų monitoringo rezultatais susijusi informacija, kuriai būtų taikomi tik 2003 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2003/4/EB dėl visuomenės galimybes susipažinti su informacija apie aplinką ⁽¹⁾ nustatyti apribojimai.
- (14) Valstybės narės turėtų pateikti pagal 1991 m. gruodžio 23 d. Tarybos direktyvą 91/692/EEB, standartizuojančią ir racionalizuojančią ataskaitas apie tam tikrų su aplinka susijusių direktyvų įgyvendinimą ⁽²⁾, parengtą ataskaitą apie šios direktyvos įgyvendinimą.
- (15) Papildomi įrenginiai į Bendrijos sistemą turėtų būti įtraukiami laikantis šioje direktyvoje nustatytų nuostatų ir dėl to Bendrijos sistemą būtų galima pradėti taikyti kitų šiltnamio efektą sukeliančių dujų, o ne vien anglies dioksido, emisijoms, *inter alia*, išmetamoms aliuminio ir chemijos pramonės.
- (16) Ši direktyva jokiai valstybei narei neturėtų kliudyti išlaikyti arba sukurti nacionalines leidimų sistemas, reguliuojančias kitų, o ne išvardytųjų I priede, arba įtrauktų į Bendrijos sistemą veiklų šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijas arba naudoti iš Bendrijos sistemos laikinai pašalintus įrenginius.
- (17) Valstybės narės — Kioto protokolo šalys — gali dalyvauti tarptautinėje šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijų leidimų sistemoje kartu su bet kuria į to protokolo B priedą įrašyta šalimi.
- (18) Bendrijos sistemą sujungus su šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijų leidimų sistemomis trečiojoje šalyje, padidėtų Bendrijos tikslo sumažinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijas išlaidų efektyvumas kaip nustatyta Sprendime 2002/358/EB dėl bendro įsipareigojimų vykdymo.
- (19) Projektu pagrįsti mechanizmai, įskaitant bendrą įgyvendinimą (JI) ir švarios plėtros mechanizmą (CDM), yra svarbūs siekiant šiltnamio efektą sukeliančių dujų pasaulinės emisijos sumažinimo ir didinant Bendrijos sistemos veikimo išlaidų efektyvumą. Pagal atitinkamas Kioto protokolo ir Marakešo susitarimų nuostatas kartu su mechanizmais turėtų būti imamasi veiksmų valstybių viduje ir pastarieji dėl to sudarytų didelę pastangų, kurių imamasi, dalį.
- (20) Ši direktyva skatins dažniau taikyti mažai energijos naudojančias technologijas, įskaitant kombinuotą šilumos ir elektros energijos gamybos technologiją, išmetančią mažiau šiltnamio efektą sukeliančių dujų pagaminamam produkcijos vienetui, tuo tarpu būsima Europos Parlamento ir Tarybos direktyva dėl naudingosios šilumos paklausa energijos vidaus rinkoje pagrįstos bendros šilumos ir elektros energijos gamybos skatinimo specialiai ragins taikyti kombinuotas šilumos ir elektros energijos gamybos technologijas.
- (21) 1996 m. rugsėjo 24 d. Tarybos direktyva 96/61/EB dėl taršos integruotos prevencijos ir kontrolės ⁽³⁾ nustato bendrą taršos prevencijos ir kontrolės tvarką, kurią taikant galima išduoti leidimus šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijai. Direktyva 96/61/EB turėtų būti iš dalies pakeista, siekiant, kad būtų užtikrinta, jog šia direktyva nebūtų nustatytos ūkio subjekto įrenginio išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų ribinės vertės ir, jog nepažeisdamos jokių kitų Direktyvos 96/61/EB reikalavimų, valstybės narės galėtų pasirinkti netaikyti anglies dioksido veiklos vykdymo vietoje išmetantiems deginimo arba kitiems įrenginiams su energetiniu naudingumo koeficientu susijusių reikalavimų.
- (22) Ši direktyva yra suderinta su Jungtinių Tautų bendrąja konvencija dėl klimato kaitos ir Kioto protokolu. Ji turėtų būti svarstoma iš naujo atsižvelgiant į tos srities pokyčius ir paisant jos įgyvendinimo patirties bei pažangos, kuri buvo užtikrinta kontroliuojant šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijas.

⁽¹⁾ OL L 41, 2003 2 14, p. 26.

⁽²⁾ OL L 377, 1991 12 31, p. 48.

⁽³⁾ OL L 257, 1996 10 10, p. 26.

- (23) Emisijų leidimų sistema turėtų sudaryti Bendrijos ir valstybės narės lygmeniu įgyvendintos išsamios ir nuoseklios politikos visumos ir priemonių dalį. Nepažeisdamos Sutarties 87 ir 88 straipsnių taikymo, jeigu veikai galioja Bendrijos tvarka, valstybės narės gali svarstyti reguliuojamosios, fiskalinės ir kitokios politikos, kuria siekiama tų pačių tikslų, reikšmę. Pakartotinai svarstant direktyvą turėtų būti atsižvelgiama į tų tikslų įgyvendinimo mastą.
- (24) Nacionalinė politika gali būti apmokestinimo instrumentas, kuriuo būtų apribojamos laikinai neįtrauktų įrenginių šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos.
- (25) Politika ir priemonės valstybės narės ir Bendrijos lygmeniu turėtų būti įgyvendinamos visuose Europos Sąjungos ekonomikos, o ne tik pramonės ir energetikos sektoriuose, siekiant, kad iš esmės būtų sumažintos šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos. Komisija pirmiausia turėtų svarstyti politiką ir priemones Bendrijos lygmeniu, siekdama, kad transporto sektorius daugiausia prisidėtų prie to, jog Bendrija ir valstybės narės laikytųsi savo įsipareigojimų pagal Kioto protokolą dėl klimato kaitos.
- (26) Nepaisant įvairių rinka grindžiamų mechanizmų galimybių, Europos Sąjungos strategija klimato kaitai sumažinti turėtų būti kuriama remiantis Bendrijos programos ir Bendrijos kitų tipų nacionalinių ir tarptautinių veiksmų pusiausvyra.
- (27) Šioje direktyvoje atsižvelgiama į pagrindines teises ir laikomasi Europos Sąjungos Pagrindinių teisių chartijoje pripažintų principų.
- (28) Šiai direktyvai įgyvendinti būtinos priemonės turėtų būti priimanamos pagal 1999 m. birželio 28 d. Tarybos sprendimą 1999/468/EB, nustatantį Komisijos naudojimosi jai suteiktais įgyvendinimo įgaliojimais tvarką ⁽¹⁾.
- (29) Kadangi III priede pateiktų 1, 5 ir 7 kriterijų negalima keisti taikant komitologijos tvarką, pakeitimai, kurie bus daromi po 2012 m., turėtų būti priimami bendro sprendimo procedūra.
- (30) Kadangi siūlomų veiksmų tikslo — Bendrijos sistemos įsteigimo — valstybės narės negalėtų veiksmingai pasiekti veikdamos pavieniui ir kadangi atsižvelgiant į siūlomų veiksmų mastą bei padarinius to tikslo būtų geriau siekti Bendrijos lygmeniu, laikydamosi Sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Bendrija gali imtis priemonių. Atsižvelgiant į minėtame straipsnyje nustatytą

proporcingumo principą, šioje direktyvoje numatomos tik tam tikslui pasiekti būtinos priemonės,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Direktyvos turinys

Ši direktyva nustato šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijų leidimų sistemą Bendrijoje (toliau — Bendrijos sistema), siekiant, kad būtų skatinamas taupus ir ekonomiškai efektyvus išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos mažinimas.

2 straipsnis

Taikymo sritis

1. Ši direktyva taikoma I priede nurodytoms veikloms, kurias vykdant išmetamos šiltnamio efektą sukeliančios dujos, ir II priede išvardytoms šiltnamio efektą sukeliančioms dujoms.

2. Ši direktyva taikoma nepažeidžiant jokio Direktyvos 96/61/EB reikalavimo.

3 straipsnis

Sąvokų apibrėžimai

Šioje direktyvoje taikomi šie sąvokų apibrėžimai:

- „leidimas“ — tai tonos anglies dioksido ekvivalento išmetimo per nustatytą laiką leidimas, kuris galioja tik siekiant, kad būtų laikomasi šios direktyvos reikalavimų, ir kurį galima perleisti pagal šios direktyvos nuostatas;
- „emisijos“ — tai šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimai į atmosferą iš įrenginio šaltinių;
- „šiltnamio efektą sukeliančios dujos“ — tai II priede išvardytos dujos;
- „šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijų leidimas“ — tai pagal 5 ir 6 straipsnius išduotas leidimas;
- „įrenginys“ — tai stacionarusis techninis įrenginys, kuriame vykdoma viena arba daugiau iš I priede išvardytų veiklų ir bet kokios su ja susijusios kitos veiklos, kurios techniniu požiūriu yra susijusios su toje vietoje vykdoma veikla ir kurios galėtų turėti įtakos emisijoms ir teršimui;
- „operatorius“ — tai bet koks asmuo, kuris valdo ar kontroliuoja įrenginį arba, jeigu tai numatyta nacionalinės teisės aktuose, kuriam dėl techninės įrenginio veiklos buvo suteikti sprendžiamieji ekonominiai įgaliojimai;
- „asmuo“ — tai kiekvienas fizinis arba juridinis asmuo;

⁽¹⁾ OL L 184, 1999 7 17, p. 23.

- h) „naujas rinkos dalyvis“ — tai bet koks įrenginys, kuriuo vykdoma viena arba daugiau I priede nurodytų veiklų ir kuriam, iš anksto Komisijai pranešus apie nacionalinį paskirstymo planą, buvo išduotas šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimas arba tas leidimas buvo pratęstas atsižvelgiant į įrenginio pobūdžio ar veikimo pasikeitimą arba įrenginio išplėtimą;
- i) „visuomenė“ — tai vienas arba daugiau asmenų ir, atsižvelgiant į nacionalinės teisės aktus ar praktiką, asociacijos, organizacijos ar asmenų grupės;
- j) „anglies dioksido ekvivalento tona“ — tai metrinė anglies dioksido (CO₂) tona arba bet kokių kitų II priede išvardytų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis, kurio pasaulio klimato atšilimo potencialus dydis yra lygiavertis.

4 straipsnis

Šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijų leidimai

Valstybės narės užtikrina, kad nuo 2005 m. sausio 1 d. jokių įrenginių nebūtų vykdoma I priede išvardyta veikla, kurią vykdant išmetamos su ja susijusios šiltnamio efektą sukeliančios dujos, jeigu įrenginio operatorius neturi kompetentingos institucijos pagal 5 ir 6 straipsnį išduoto leidimo arba jeigu įrenginiui pagal 27 straipsnį laikinai netaikomi Bendrijos sistemos reikalavimai.

5 straipsnis

Paraiškos šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijų leidimui išduoti

Prie kompetentingai institucijai įteikiamos paraiškos šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimui išduoti pridedamas aprašymas:

- įrenginio ir juo vykdomos veiklos, įskaitant naudojamą technologiją;
- žaliavų ir pagalbinių medžiagų, kurias naudojant galima I priede išvardytų dujų emisija;
- įrenginio šaltinių, iš kurių išmetamos I priede išvardytos dujos; ir
- priemonių, numatytų stebėti šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijas ir pranešti apie jas atsižvelgiant į rekomendacijas, kurios priimtos pagal 14 straipsnį.

Prie paraiškos taip pat pridedama šio straipsnio pirmoje pastraipoje nurodytos išsamios informacijos ne techninė santrauka.

6 straipsnis

Šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijų leidimo sąlygos ir jo turinys

1. Kompetentinga institucija išduoda šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimą, kuriuo suteikiamas įgaliojimas iš viso įrenginio arba jo dalies išmesti šiltnamio efektą sukeliančias dujas, jeigu ji yra įsitikinusi, kad operatorius sugebės stebėti šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijas ir pranešti apie jas.

Leidimą išmesti šiltnamio efektą sukeliančias dujas galima taikyti vienam arba keliems toje pačioje vietoje to paties operatoriaus eksploatuojamiems įrenginiams.

2. Šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijų leidimuose pateikiama:

- operatoriaus pavadinimas ir adresas;
- veiklų ir įrenginio emisijų aprašymas;
- stebėjimo reikalavimai, nurodant stebėjimo metodiką ir dažnumą;
- ataskaitų pateikimo reikalavimai; ir
- įsipareigojimas atsisakyti leidimų, prilygstančių bendram įrenginio emisijų kiekiui kiekvienais kalendoriniais metais, patikrintam pagal 15 straipsnį, per keturis mėnesius nuo tų metų pabaigos.

7 straipsnis

Su įrenginiais susiję pasikeitimai

Operatorius kompetentingą instituciją informuoja apie visus numatomus įrenginio pobūdžio ar veikimo pakeitimus arba jo išplėtimą, dėl kurių gali tekti atnaujinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimą. Tam tikrais atvejais kompetentinga institucija atnaujina leidimą. Jeigu keičiasi įrenginio operatoriaus tapatybė, kompetentinga institucija atnaujina leidimą, kuriame įrašo naujo operatoriaus pavadinimą ir adresą.

8 straipsnis

Derinimas su Direktyva 96/61/EB

Valstybės narės imasi būtinų priemonių, siekdamos, jeigu įrenginiais vykdomos Direktyvos 96/61/EB I priede nurodytos veiklos, kad šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimo išdavimo sąlygos ir tvarka būtų derinamos su toje direktyvoje numatytosiomis taikyti išduodant leidimą. Šios direktyvos 5, 6 ir 7 straipsnių reikalavimus galima sujungti su Direktyva 96/61/EB numatyta tvarka.

9 straipsnis

Nacionalinis paskirstymo planas

1. Kiekvienam 11 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytam laikotarpiui visos valstybės narės parengia nacionalinį planą ir nurodo bendrą leidimų skaičių, kurį jos ketina skirti tam laikotarpiui, ir kaip tą skaičių jos ketina skirti. Planas grindžiamas objektyviais ir skaidriais kriterijais, įskaitant išvardytuosius III priede, ir deramai atsižvelgiant į visuomenės pastabas. Komisija, nepažeisdama sutarties nuostatų, ne vėliau nei 2003 m. gruodžio 31 d. parengia III priede išvardytų kriterijų įgyvendinimo rekomendacijas.

11 straipsnio 1 dalyje nurodyto laikotarpio planas paskelbiamas ir pateikiamas Komisijai bei kitoms valstybėms narėms ne vėliau nei 2004 m. kovo 31 d. Vėlesnių laikotarpių planas paskelbiamas ir pateikiamas Komisijai bei kitoms valstybėms bent 18 mėnesių iki atitinkamo laikotarpio pradžios.

2. Nacionaliniai paskirstymo planai svarstomi 23 straipsnio 1 dalyje nurodytame komitete.

3. Komisija per tris mėnesius nuo valstybės narės nacionalinio paskirstymo plano pateikimo pagal šio straipsnio 1 dalį gali atmesti planą arba bet koki jo aspektą remdamasi tuo, kad jis neatitinka III priede išvardytų kriterijų arba 10 straipsnio nuostatų. Valstybė narė, pagal 11 straipsnio 1 arba 2 dalį, sprendimą priima tik tada, jeigu pasiūlytiems pakeitimams pritaria Komisija. Komisija nurodo kiekvieno sprendimo atmesti planą priežastis.

10 straipsnis

Paskirstymo metodas

Trijų metų laikotarpiui, prasidedančiam 2005 m. sausio 1 d., valstybės narės bent 95 % leidimų skiria nemokamai. Penkerių metų laikotarpiui, prasidedančiam 2008 m. sausio 1 d., valstybės narės bent 90 % leidimų skiria nemokamai.

11 straipsnis

Leidimų skyrimas ir išdavimas

1. Trijų metų laikotarpiui, prasidedančiam 2005 m. sausio 1 d., kiekviena valstybė narė nusprendžia, kokį bendrą leidimų skaičių ji skirs tam laikotarpiui ir kiek leidimų ji skirs kiekvieno įrenginio operatoriumi. Šis sprendimas priimamas bent prieš tris mėnesius iki laikotarpio pradžios ir grindžiamas pagal 9 bei 10 straipsnius parengtu jos nacionaliniu paskirstymo planu, ir deramai atsižvelgiant į visuomenės pastabas.

2. Penkerių metų laikotarpiui, prasidedančiam 2008 m. sausio 1 d., ir kiekvienam vėlesniam penkerių metų laikotarpiui, kiekviena valstybė narė nusprendžia dėl bendro leidimų skaičiaus, kurį ji skirs tam laikotarpiui, ir pradeda tų leidimų skyrimo kiekvieno įrenginio operatoriumi procesą. Šis sprendimas priimamas bent prieš dvyliką mėnesių iki atitinkamo laikotarpio pradžios ir grindžiamas pagal 9 bei 10 straipsnius parengtu valstybės narės nacionaliniu paskirstymo planu ir deramai atsižvelgiant į visuomenės pastabas.

3. Pagal šio straipsnio 1 arba 2 antrą dalį priimti sprendimai atitinka Sutarties reikalavimus, ypač jos 87 ir 88 straipsnius. Priimdamos sprendimą skirti leidimą, valstybės narės atsižvelgia į būtinybę numatyti naujiems rinkos dalyviams galimybę gauti leidimus.

4. Kompetentinga institucija bendro leidimų skaičiaus dalį, skirtą šio straipsnio 1 arba 2 dalyje nurodytam laikotarpiui, kiekvienais metais išduoda iki vasario 28 d.

12 straipsnis

Leidimų perleidimas, atsisakymas ir panaikinimas

1. Valstybės narės užtikrina, kad leidimus būtų galima perleisti:

- a) Bendrijoje iš vieno asmens — kitiems;
- b) tarp Bendrijos asmenų ir trečiųjų šalių asmenų, jeigu tie leidimai yra pripažinti 25 straipsnyje nurodyta tvarka, taikant tik tuos apribojimus, kurie išvardyti šioje direktyvoje arba kurie priimti pagal ją.

2. Valstybės narės užtikrina, kad kitos valstybės narės kompetentingos institucijos išduoti leidimai būtų pripažįstami, jeigu reikėtų nustatyti, ar operatorius vykdo šio straipsnio 3 dalyje nustatytus įsipareigojimus.

3. Valstybės narės užtikrina, kad kiekvienais metais ne vėliau nei balandžio 30 d. kiekvieno įrenginio operatorius atsisakytų tokio leidimų skaičiaus, kuris atitiktų bendrą per ankstesnius kalendorinius metus iš to įrenginio išmestų šiltnamio efektą skatinančių dujų kiekį, patikrintą pagal 15 straipsnio nuostatas, ir kad tie leidimai vėliau būtų panaikinti.

4. Valstybės narės imasi būtinų veiksmų, kad būtų užtikrinta, jog leidimai būtų panaikinti bet kada, jeigu to prašo jų turėtojas.

13 straipsnis

Leidimų galiojimas

1. Leidimai šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijoms galioja 11 straipsnio 1 arba 2 dalyje nurodytam laikotarpiui, kuriam jie buvo išduoti.

2. Po keturių mėnesių nuo 11 straipsnio 2 dalyje nurodyto pirmojo penkerių metų laikotarpio pradžios nebegaliojančias ir tas išlygas, kurių nebuvo atsisakyta ir kurios nebuvo panaikintos pagal 12 straipsnio 3 dalį, panaikina kompetentinga institucija.

Valstybės narės asmenims leidimus gali išduoti einamajam laikotarpiui, kad jais būtų pakeisti visi asmenų turimi leidimai, kurie buvo panaikinti pagal pirmą pastraipą.

3. Po keturių mėnesių nuo 11 straipsnio 2 dalyje nurodyto kiekvieno vėlesnio penkerių metų laikotarpio pradžios nebegaliojančias ir tas išlygas, kurių nebuvo atsisakyta ir kurios nebuvo panaikintos pagal 12 straipsnio 3 dalį, panaikina kompetentinga institucija.

Valstybės narės leidimus asmenims išduoda einamajam laikotarpiui, kad jais būtų keičiami visi jų turimi leidimai, kurie buvo panaikinti pagal pirmą pastraipą.

14 straipsnis

Šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijų stebėjimo ir jų pranešimo rekomendacijos

1. Komisija iki 2003 m. rugsėjo 30 d. 23 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka priima vykdam I priede išvardytas veiklas išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijų stebėjimo ir pranešimo rekomendacijas. Rekomendacijos grindžiamos IV priede nustatytais stebėjimo ir pranešimo principais.

2. Valstybės narės užtikrina, kad šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos būtų stebimos pagal rekomendacijas.

3. Valstybės narės užtikrina, kad kiekvienas įrenginio operatorius kompetentingai institucijai rekomendacijose nustatyta tvarka praneštų iš to įrenginio per kiekviena kalendorinius metus išmestą šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisiją pasibaigus tiems metams.

15 straipsnis

Tikrinimas

Valstybės narės užtikrina, kad operatorių pagal 14 straipsnio 3 dalį pateikiamos ataskaitos būtų tikrinamos taikant V priede nustatytus kriterijus ir kad kompetentingai institucijai apie tai būtų pranešta.

Valstybės narės užtikrina, kad operatorius, kurio ataskaita dėl per praėjusius metus šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijų iki kiekvienų metų kovo 31 d. nebuvo patikrinta ir pripažinta atitinkančia reikalavimus pagal V priede išvardytus kriterijus, negalėtų perleisti kitų leidimų tol, kol to operatoriaus ataskaita nebus pripažinta atitinkančia nustatytus reikalavimus.

16 straipsnis

Nuobaudos

1. Valstybės narės nustato nuobaudų už pagal šią direktyvą priimtų nacionalinių nuostatų pažeidimus taisyklės ir imasi visų priemonių užtikrinti, kad tos taisyklės būtų taikomos. Numatytos nuobaudos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios. Valstybės narės ne vėliau kaip iki 2003 m. gruodžio 31 d. apie šias nuostatas praneša Komisijai ir nedelsdamos praneša jai apie visus vėlesnius tų nuostatų pakeitimus.

2. Valstybės narės užtikrina, kad būtų paskelbti operatorių, kurie pažeidė reikalavimus pagal 12 straipsnio 3 dalį atsisakyti pakankamo skaičiaus leidimų, pavadinimai.

3. Valstybės narės užtikrina, kad kiekvienas operatorius, kuris iki kiekvienų metų balandžio 30 d. neatsisako pakankamo skaičiaus leidimų, kurie atitiktų operatoriaus per ankstesnius metus

šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisiją, būtų laikomas turinčiu mokėti baudą už perteklinę šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisiją. Nustatoma, kad bauda už perteklinę šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisiją — 100 eurų už kiekvieną anglies dioksido ekvivalentą, išmestą iš to įrenginio, už kurį operatorius neatsisakė leidimų. Sumokėjęs baudą už perteklinę šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisiją, operatorius neatleidžiamas nuo įsipareigojimo atsisakyti leidimų skaičiaus, atitinkančio tą perteklinę šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisiją, kuri susidarytų, jeigu būtų atsisakoma kitų kalendorinių metų leidimų.

4. Per trijų metų laikotarpį, prasidedantį 2005 m. sausio 1 d., valstybės narės už perteklinę šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisiją taiko mažesnę 40 eurų baudą už kiekvieną anglies dioksido ekvivalento toną, išmestą iš to įrenginio, dėl kurio operatorius neatsisakė leidimų. Sumokėjęs baudą už perteklinę šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisiją, operatorius neatleidžiamas nuo įsipareigojimo atsisakyti leidimų skaičiaus, atitinkančio tą perteklinę šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisiją, kuri susidarytų, jeigu būtų atsisakoma kitų kalendorinių metų leidimų.

17 straipsnis

Prieiga prie informacijos

Su leidimų skyrimu susijusių sprendimų ir šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijų ataskaitų, kurios privalomos pagal šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijų leidimą ir kurias tvarko kompetentinga institucija, prieinamumą visuomenei užtikrina minėta institucija, atsižvelgdama į Direktyvos 2003/4/EB 3 straipsnio 3 dalyje ir 4 straipsnyje nustatytus apribojimus.

18 straipsnis

Kompetentinga institucija

Valstybės narės imasi atitinkamų administracinių priemonių, įskaitant atitinkamos kompetentingos institucijos arba institucijų paskyrimą, kad būtų įgyvendinamos šios direktyvos taisyklės. Jeigu paskiriama daugiau nei viena kompetentinga institucija, pagal šią direktyvą tų institucijų atliekamas darbas turi būti derinamas.

19 straipsnis

Registrai

1. Valstybės narės numato registro įsteigimą ir jo išlaikymą, siekdamas užtikrinti, kad būtų tiksliai apskaitomi išduoti, turimi, perleisti ir panaikinti leidimai. Valstybės narės savo registrus gali tvarkyti kaip suvestines sistemas su viena arba daugiau valstybių narių.

2. Leidimų turėtoju gali būti kiekvienas asmuo. Registras yra prieinamas visuomenei ir turi skirtingas sąskaitas, kuriose registruojami kiekvieno asmens turimi leidimai, kurie jam buvo išduoti arba perleisti ar kuriuos jis perleido.

3. Siekiant, kad ši direktyva būtų įgyvendinama, Komisija 23 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka priima reglamentą dėl standartizuotos ir apsaugotos registrų sistemos, t. y. standartizuotų elektroninių duomenų bazių, kuriose būtų laikomi bendri duomenų elementai, leidžiantys registruoti išduotus, turimus, perleistus ir panaikintus leidimus, numatytų priegą visuomenei ir, tam tikrais atvejais, slaptumą bei užtikrintų, jog nebūtų atliekami jokie su iš Kioto protokolo kylančiais įsipareigojimais nesuderinami perleidimai.

20 straipsnis

Vyriausias administratorius

1. Komisija skiria vyriausią administratorių, kad jis vestų atskirą sandorių žurnalą, kuriame būtų registruojami išduoti, perleisti ir panaikinti leidimai.

2. Vyriausias administratorius automatiškai tikrina kiekvieną sandorį registruose atskiro sandorių žurnalo įrašais, siekdamas užtikrinti, kad išduodant, perleidžiant ir panaikinant leidimus nebūtų daromi pažeidimai.

3. Jeigu automatinio patikrinimu nustatomi pažeidimai, vyriausias administratorius apie tai informuoja atitinkamą valstybę narę arba valstybes nares, kurios neregistruoja atitinkamų sandorių arba jokių kitų su tais leidimais susijusių sandorių tol, kol nebus pašalinti pažeidimai.

21 straipsnis

Valstybių narių ataskaitos

1. Kiekvienais metais valstybės narės įteikia Komisijai šios direktyvos taikymo ataskaitą. Joje dėmesys pirmiausia kreipiamas į leidimų skyrimo priemones, registrų naudojimui, stebėjimo ir ataskaitų pateikimo rekomendacijų taikymui, tikrinimui ir su direktyvos laikymusi susijusiems klausimams bei apmokestinimo tvarkai, jeigu ji buvo taikoma. Pirmą ataskaitą Komisijai įteikiama iki 2005 m. birželio 30 d. Ataskaita rengiama atsižvelgiant į klausimyną arba gaires, kurias Komisija paruošė Direktyvos 91/692/EEB 6 straipsnyje nustatyta tvarka. Klausimynas arba gairės valstybei narėi nusiunčiami iki pirmos ataskaitos pateikimo dienos likus bent šešiesiems mėnesiams.

2. Komisija, atsižvelgdama į šio straipsnio 1 dalyje nurodytas ataskaitas, per tris mėnesius nuo ataskaitų gavimo iš valstybių narių dienos parengia šios direktyvos taikymo ataskaitą.

3. Komisija organizuoja valstybių narių kompetentingų institucijų keitimąsi informacija dėl pokyčių, susijusių su skyrimo klausimais, registrų naudojimu, stebėjimu, ataskaitų pateikimu, tikrinimu ir dėl reikalavimų laikymosi.

22 straipsnis

III priedo pakeitimai

2008–2012 m. Komisija, atsižvelgdama į 21 straipsnyje numatytas ataskaitas ir šios direktyvos taikymo patirtį, 23 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka gali keisti III priedą, išskyrus 1, 5 ir 7 kriterijus.

23 straipsnis

Komitetas

1. Komisijai padeda Sprendimo 93/389/EEB 8 straipsniu įsteigtas komitetas.

2. Jeigu daroma nuoroda į šią straipsnio dalį, taikomi Sprendimo 1999/468/EB 5 ir 7 straipsniai, atsižvelgiant į to sprendimo 8 straipsnio nuostatas.

Sprendimo 1999/468/EB 5 straipsnio 6 dalyje nustatytas laikotarpis yra trys mėnesiai.

3. Komitetas nustato savo darbo tvarkos taisykles.

24 straipsnis

Vienašališko papildomų veiklų ir dujų įtraukimo procedūros

1. Nuo 2008 m. valstybės narės šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijų leidimų sistemą pagal šią direktyvą gali taikyti I priede neišvardytoms veikloms, įrenginiams ir šiltnamio efektą sukeliančių dujų įtraukimą Komisija patvirtina 23 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka, atsižvelgdama į visus atitinkamus kriterijus, ypač poveikį vidaus rinkai, galimą konkurencijos iškraipymą, sistemos vientisumą aplinkos požiūriu ir numatytos stebėjimo ir ataskaitų teikimo sistemos patikimumą.

Nuo 2005 m. valstybės narės šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijų leidimų sistemą tomis pačiomis sąlygomis gali taikyti įrenginiams, kuriais atliekama I priede išvardyta veikla, jeigu neviršijami tame priede nurodyti pajėgumo apribojimai.

2. Paskyrimai įrenginiams, kuriais vykdomos tos veiklos, apibūrinami 9 straipsnyje nurodytame nacionaliniame paskirstymo plane.

3. Komisija gali savo iniciatyva arba gavusi valstybės narės prašymą – turi, 23 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka priimti vykdamas I priede neišvardytas veiklas, naudojant ten neišvardytus įrenginius išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų ir tame priede neišvardytų šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijų stebėjimo ir ataskaitų pateikimo rekomendacijas, jeigu tas šiltnamio efektą sukeliančias dujų emisijas galima stebėti pakankamai tiksliai ir pateikti ganėtinai patikimas ataskaitas.

4. Tuo atveju, jeigu tas priemonės pradėdama taikyti, pagal 30 straipsnį nagrinėjant pakartotinai taip pat svarstoma, ar I priedas turėtų būti iš dalies pakeistas, kad vykdamas tas veiklas emisijos suderintai būtų įtraukiamos visoje Bendrijoje.

25 straipsnis

Ryšiai su kitomis šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijų leidimų sistemomis

1. Su Kioto protokolo B priede išvardytais trečiosiomis šalimis, kurios yra ratifikavusios tą protokolą, pagal Sutarties 300 straipsnyje nustatytas taisykles turėtų būti sudaromi susitarimai, kad būtų numatytas Bendrijos sistemos ir kitų šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijų leidimų sistemų abipusis leidimų pripažinimas.

2. Jeigu sudaromas šio straipsnio 1 dalyje nurodytas susitarimas, Komisija 23 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka parengia būtinus nuostatus, susijusias su abipusiu leidimų pripažinimu pagal tą susitarimą.

26 straipsnis

Direktyvos 96/61/EB pakeitimai

Direktyvos 96/61/EB 9 straipsnio 3 dalyje pridėdamos šios pastraipos:

„Jeigu iš įrenginio, atsižvelgiant į juo vykdomą veiklą, išmetamos šiltnamio efektą sukeliančios dujos yra nurodytos 2003 m. spalio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/87/EB, nustatančios šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijų leidimų sistemą Bendrijoje ir iš dalies keičiančios Tarybos direktyvą 96/61/EB (*), I priede, leidime tų dujų tiesioginių emisijų ribinė vertė nenustatoma, jeigu nebūtina užtikrinti, kad vietos aplinkos teršimo mastas būtų nedidelis.

Jei tai yra Direktyvos 2003/87/EB I priede išvardytos veiklos, valstybės narės gali apsispręsti nenustatyti su deginimo arba anglies dioksido veiklos vietoje išmetančių kitų įrenginių energetiniu naudingumo koeficientu susijusių reikalavimų.

Jeigu būtina, kompetentingos institucijos tam tikrais atvejais iš dalies pakeičia leidimą.

Trys pirmiau minėtos pastraipos netaikomos įrenginiams, kurie pagal Direktyvos 2003/87/EB 27 straipsnį laikinai neįtraukiami į šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijų leidimų sistemą Bendrijoje.

(*) OL L 275, 2003 10 25, p. 32“

27 straipsnis

Laikinas tam tikrų įrenginių neįtraukimas

1. Valstybės narės Komisijos gali prašyti, kad įrenginiai būtų ne vėliau nei iki 2007 m. gruodžio 31 d. laikinai neįtraukiami į Bendrijos sistemą. Kiekvienoje toje paraiškoje išvardinami visi tie įrenginiai ir ji paskelbiama.

2. Jeigu, apsvarsčiusi visas visuomenės dėl tos paraiškos pateiktas pastabas, 23 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka Komisija nusprendžia, kad:

- taikant nacionalinės politikos priemones, įrenginių išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos būtų apribotos tiek pat, kiek tuo atveju, jeigu joms būtų taikomos šios direktyvos nuostatos;
- įrenginiams bus taikomi lygiaverčiai pagal 14 ir 15 straipsnius numatytiems stebėjimo, ataskaitų pateikimo ir tikrinimo reikalavimai; ir
- jeigu nesilaikoma nacionalinių reikalavimų, už įrenginius skiriamos 16 straipsnio 1 ir 4 dalyse nurodytoms bent lygiavertės baudos;

ji numato nuostatą, kad tų įrenginių būtų galima laikinai neįtraukti į Bendrijos sistemą.

Turi būti užtikrinama, kad nebūtų iškraipoma vidaus rinka.

28 straipsnis

Įrenginių fondai

1. Valstybės narės gali leisti įrenginių, kuriais vykdoma viena iš I priede išvardytų veiklų, operatoriams 11 straipsnio 1 dalyje nurodytam laikotarpiui ir (arba) 11 straipsnio 2 dalyje nurodytam pirmam penkerių metų laikotarpiui pagal šio straipsnio 2–6 dalis steigti tos pačios veiklos įrenginių fondus.

2. Pageidaujantys įsteigti fondą I priede išvardytą veiklą vykdančys operatoriai kompetentingai institucijai įteikia paraišką, kurioje nurodo fondui naudotinus įrenginius ir laiką, kuriam ketinama steigti fondą, bei pagrindžia įrodymais, kad patikėtinis sugebės vykdyti šio straipsnio 3 ir 4 dalyse nurodytus įpareigojimus.

3. Fondą ketinantys steigti operatoriai skiria patikėtinį, kuris (-iam):

- a) išduodamas, nukrypstant nuo 11 straipsnio nuostatų, pagal operatorių įrenginius apskaičiuotas bendras leidimų skaičius;
- b) turi būti atsakingas už atsisakytą leidimų skaičių, kuris nukrypstant nuo 6 straipsnio 2 dalies e punkto ir 12 straipsnio 3 dalies būtų lygus fondui priklausančių įrenginių bendroms šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijoms; ir
- c) būtų draudžiama atlikti kitus perleidimus tuo atveju, jeigu pagal 15 straipsnio antrą pastraipą patikrinta operatoriaus ataskaita nebūtų pripažinta atitinkančia nustatytus kriterijus.

4. Nukrypstant nuo 16 straipsnio 2, 3 ir 4 dalių, patikėtiniui taikomos nuobaudos, kurios skiriamos už reikalavimų atsisakyti pakankamo kiekio leidimų, kurie atitiktų visą fondo įrenginių šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisiją, pažeidimą.

5. Valstybė narė, pageidaujanti leisti įsteigti vieną arba daugiau fondų, Komisijai įteikia šio straipsnio 2 dalyje nurodytą paraišką. Nepažeisdama Sutarties nuostatų, Komisija per tris mėnesius nuo gavimo dienos gali atmesti paraišką, jeigu ji neatitinka šios direktyvos reikalavimų. Nurodomos kiekvieno tokio sprendimo priežastys. Jeigu paraiška buvo atmesta, valstybė narė tik tada gali leisti steigti fondą, jeigu siūlomiems pakeitimams pritaria Komisija.

6. Tuo atveju, jeigu patikėtinis nevykdo šio straipsnio 4 dalyje nurodytų nuobaudų, kiekvieno į fondą įtraukto įrenginio operatorius pagal 12 straipsnio 3 dalį ir 16 straipsnį yra atsakingas už jo įrenginio šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisiją.

29 straipsnis

Force majeure

1. Valstybės narės per 11 straipsnio 1 dalyje nurodytą laikotarpį gali kreiptis į Komisiją, kad *force majeure* atvejais tam tikriems įrenginiams būtų išduoti papildomi leidimai. Komisija nustato, ar buvo įrodytos *force majeure* aplinkybės, ir tuo atveju tai valstybei narei tų įrenginių operatoriams leidžia išduoti papildomus ir neperleidžiamus leidimus.

2. Komisija, nepažeisdama Sutarties nuostatų, ne vėliau nei iki 2003 m. gruodžio 31 d. parengia *force majeure* įrodančių aplinkybių aprašymo rekomendacijas.

30 straipsnis

Peržiūra ir tolesnė plėtra

1. Komisija, atsižvelgdama į stebint šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijas įgytą patirtį, Europos Parlamentui ir Tarybai iki 2004 m. gruodžio 31 d. gali pateikti pasiūlymą iš dalies pakeisti I priedą, kad į jį būtų įtrauktos kitos II priede išvardytos veiklos ir šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos.

2. Komisija, remdamasi šios direktyvos taikymo patirtimi ir pasiekta pažanga stebint šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijas bei atsižvelgdama į tarptautiniu mastu įvykusius pasikeitimus, parengia šios direktyvos taikymo ataskaitą, kurioje nurodo:

- a) kaip ir ar turėtų būti iš dalies keičiamas I priedas, kad į jį būtų įtraukiami kiti atitinkami sektoriai, *inter alia*, chemijos, aliuminio ir transporto sektorių II priede išvardytos veiklos ir šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos, siekiant, jog būtų toliau didinamas ekonominis sistemos veiksmingumas;
- b) Bendrijos emisijų leidimų sistemos santykį su tarptautine šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijų leidimų sistema, kuris bus pradėta taikyti 2008 m.;
- c) tolesnį skyrimo metodo (įskaitant aukcionų organizavimą nuo 2012 m.) ir III priede nurodytų nacionalinių paskirstymo planų kriterijų derinimą;
- d) projekto mechanizmų kreditų naudojimą;
- e) šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijų leidimų sistemos santykį su valstybės narės ir Bendrijos lygmeniu vykdoma politika ir įgyvendinamomis priemonėmis, įskaitant apmokestinimą, kuriomis siekiama tų pačių tikslų;
- f) ar tikslinga steigti vieną Bendrijos registrą;
- g) baudų už perteklinę šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisiją, atsižvelgiant, *inter alia*, į infliaciją, lygį;
- h) leidimų rinkos veikimą, ypač atkreipiant dėmesį į visus galimus rinkos sutrikimus;
- i) kaip Bendrijos sistemą pritaikyti išplėstai Europos Sąjungai;
- j) įrenginių fondus;
- k) tikslingumą parengti gaires, kurios visoje Bendrijoje būtų naudojamos kaip paskirstymo pagrindas, atsižvelgiant į geriausią turimą būdą ir ekonominės naudos analizę.

Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai šią ataskaitą įteikia iki 2006 m. birželio 30 d. ir prideda pasiūlymas, atitinkamai.

3. Projekto įgyvendinimo mechanizmus, įskaitant bendrą įgyvendinimą (JI) ir švarios plėtos mechanizmą (CDM), siejant su Bendrijos sistema tikslinga ir svarbu siekti ir bendros išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos sumažinimo, ir Bendrijos sistemos funkcionavimo ekonominio veiksmingumo padidinimo. Dėl to projekto įgyvendinimo mechanizmų leidimų naudojimas šioje sistemoje bus pripažįstamas pagal Komisijai pasiūlius Europos Parlamento ir Tarybos priimtas nuostatas, kurios 2005 m. turėtų būti taikomos kartu su Bendrijos sistema. Pagal Kioto protokolo ir Marakešo susitarimų atitinkamas nuostatas mechanizmų naudojimas papildo nacionalinius veiksmus.

31 straipsnis

Įgyvendinimas

1. Valstybės narės priima įstatymus ir kitus teisės aktus, kurie, įsigalioję ne vėliau kaip iki 2003 m. gruodžio 31 d., įgyvendina šią direktyvą. Apie tai jos nedelsdamos praneša Komisijai. Ji apie šiuos įstatymus ir kitus teisės aktus praneša kitoms valstybėms narėms.

Valstybės narės, tvirtindamos šias priemones, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės nuostatų tekstus. Komisija apie tai praneša kitoms valstybėms narėms.

32 straipsnis

Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* dieną.

33 straipsnis

Adresatai

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Liuksemburge, 2003 m. spalio 13 d.

Europos Parlamento vardu

Pirmininkas

P. COX

Tarybos vardu

Pirmininkas

G. ALEMANN

I PRIEDAS

**2 STRAIPSNIO 1 DALYJE, 3, 4 STRAIPSNIUOSE, 14 STRAIPSNIO 1 DALYJE, 28 IR 30 STRAIPSNIUOSE
MINĖTŲ VEIKLŲ KATEGORIJS**

1. Įrenginiams arba jų dalims, naudojamiems moksliniams tyrimams, plėtrai ir naujiems produktams bei procesams bandyti, ši direktyva netaikoma.
2. Toliau pateikiamos ribinės vertės paprastai nurodo gamybinį pajėgumą arba našumą. Jeigu operatorius tuo pačiu įrenginiu vykdo keletą į tą pačią antraštę įrašomų veiklų arba jeigu tas veiklas jis vykdo toje pačioje vietoje, tų veiklų pajėgumai sudedami.

Veiklos	Šiltnamio efektą sukeliančios dujos
<i>Energetinė veikla</i>	
Deginimo įrenginiai, kurių vardinis šilumos iškėsis didesnis nei 20 MW (išskyrus įrenginius pavojingoms ir komunalinėms atliekoms deginti)	Anglies dioksidas
Naftos perdirbimo įrenginiai	Anglies dioksidas
Koksavimo krosnys	Anglies dioksidas
<i>Juodųjų metalų gamyba ir apdirbimas</i>	
Metalo rūdos (įskaitant sulfidinę rūdą) deginimo arba kaitinimo įrenginiai	Anglies dioksidas
Luitinio ketaus arba plieno gamybos įrenginiai (pirminis arba antrinis liejimas), įskaitant tolydinį liejimą, kurių pajėgumas didesnis nei 2,5 tonos per valandą	Anglies dioksidas
<i>Mineralinių medžiagų apdirbimo pramonė</i>	
Įrenginiai cemento klinkeriui gaminti didesnio nei 500 tonų per dieną gamybos pajėgumo rotacinėse krosnyse arba didesnio nei 50 tonų gamybos pajėgumo kalkėms gaminti rotacinėse krosnyse arba kitose didesnio nei 50 tonų per dieną gamybos pajėgumo aukštakrosnėse	Anglies dioksidas
Didesnio nei 20 tonų per dieną lydymo pajėgumo įrenginiai stiklui gaminti, įskaitant stiklo pluoštą	Anglies dioksidas
Įrenginiai keraminiams gaminiais degimo būdu gaminti, ypač stogų čerpėms, plytom, ugniai atsparioms plytom, čerpėms, molio dirbiniais arba porcelianui, kurių gamybos pajėgumas didesnis kaip 75 tonos per dieną ir (arba) kurių degimo krosnies pajėgumas didesnis kaip 4 m ³ , o vienos krosnies džiovinimo talpa didesnė kaip 300 kg/m ³	Anglies dioksidas
<i>Kitos veiklos</i>	
Pramonės įmonės:	Anglies dioksidas
a) celiuliozei iš medienos arba kitų pluoštinių medžiagų gaminti	Anglies dioksidas
b) popieriui ir kartonui gaminti didesnio nei 20 tonų per dieną gamybos pajėgumo.	Anglies dioksidas

II PRIEDAS

3 IR 30 STRAIPSNIUOSE NURODYTOS ŠILTNAMIO EFEKTĄ SUKELIANČIOS DUJOS

Anglies dioksidas (CO₂)

Metanas (CH₄)

Azoto oksidas (N₂O)

Hidrofluorangliavandeniliai (HFC)

Anglies perfluoridai (PFC)

Sieros heksafluoridas (SF₆)

III PRIEDAS

9, 22 IR 30 STRAIPSNIUOSE NURODYTŲ NACIONALINIŲ PASKIRSTYMO PLANŲ KRITERIJAI

1. Atitinkamam laikotarpiui paskirtinų leidimų bendras skaičius atitinka valstybės narės įsipareigojimą pagal Sprendimą 2002/358/EB ir Kioto protokolą apriboti emisijas atsižvelgiant, pirma, į bendrą emisijų dalį, kurią sudaro tie leidimai palyginti su šaltinių, kuriems netaikoma ši direktyva, emisijomis, ir, antra, nacionalinę energetikos politiką bei turėtų atitikti nacionalinę klimato kaitos programą. Bendras paskirtinų leidimų skaičius neturi būti didesnis nei reikalinga, kad būtų griežtai taikomi šio priedo kriterijai. Iki 2008 m. tas kiekis turi atitikti siekį, kad kiekviena valstybės narė pasiektų Sprendimu 2002/358/EB ir Kioto protokolu nustatytą tikslą ir dar daugiau nei juo buvo nustatyta.
2. Bendras paskirtinų leidimų skaičius turi atitikti tikrosios ir numatomos eigos, siekiant, kad valstybė narė prisidėtų prie Bendrijos pagal Sprendimą 93/389/EEB priimtų įsipareigojimų vykdymo, įvertinimą.
3. Paskirtinų leidimų skaičius derinamas su veiklų, kurioms taikoma ši emisijų sumažinimo sistema, potencialu, įskaitant technologinį potencialą. Valstybės narės, skirstydamos leidimus, gali atsižvelgti į vykdant kiekvieną veiklą ir gaminant tam tikrą produktą vidutinę šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisiją ir vykdant visas veiklas užtikrinamą pažangą.
4. Planas derinamas su kitais Bendrijos teisiniais ir politiniais aktais. Turėtų būti atsižvelgiama į neišvengiamą emisijų didėjimą, kurį sukels naujų teisės aktų reikalavimai.
5. Planas bendrovių arba sektorių neturi diskriminuoti taip, kad netinkamai būtų teikiama pirmenybė tam tikroms įmonėms arba veikloms pagal Sutarties reikalavimus, ypač jos 87 ir 88 straipsnius.
6. Plane pateikiama informacija apie tai, kaip nauji rinkos dalyviai atitinkamoje valstybėje narėje galėtų pradėti dalyvauti Bendrijos sistemoje.
7. Plane galima nurodyti išankstinius veiksmus ir informaciją apie tai, kaip atsižvelgiama į išankstinius veiksmus. Rengdamos nacionalinius paskirstymo planus valstybės narės gali naudoti pagal informacinius dokumentus parengtas rekomendacijas dėl geriausių turimų technologijų ir tose rekomendacijose galima pateikti išankstinius veiksmus.
8. Plane pateikiama informacija apie tai, kaip atsižvelgiama į švariąją technologiją, įskaitant energetiniu požiūriu efektyvias technologijas.
9. Plane pateikiamos nuostatos, kurias įgyvendinant visuomenė galėtų pareikšti savo pastabas, ir nurodomos priemonės, kurias taikant būtų deramai atsižvelgiama į tas pastabas prieš priimant sprendimą skirti leidimus.
10. Plane pateikiamas įrenginių, kuriems taikoma ši direktyva, sąrašas su nurodytu leidimų, kuriuos numatoma skirti kiekvienam įrenginiui, skaičiumi.
11. Plane galima pateikti informaciją apie tai, kaip bus atsižvelgiama į konkuruojančias Sąjungai nepriklausančias šalis arba įmones.

IV PRIEDAS

14 STRAIPSNIO 1 DALYJE NURODYTO STEBĖJIMO IR ATASKAITŲ PATEIKIMO PRINCIPAI

Išmetamų anglies dioksido emisijų stebėjimas

Emisijos stebimos atliekant skaičiavimą arba matavimą.

Skaičiavimas

Emisija apskaičiuojamas pagal šią formulę:

$$\text{veiklos duomenys} \times \text{išmetamųjų teršalų faktorius} \times \text{oksidacijos faktorius}$$

Veiklos duomenys (naudojamas kuras, gamybos našumas ir t. t.) stebimi remiantis tiekimo duomenimis arba atliekami matavimai.

Naudojami priimti išmetamųjų teršalų faktoriai. Visoms kuro rūšims galima naudoti su veikla susijusius specifinius išmetamųjų teršalų faktorius. Numatytieji faktoriai taikomi visoms kurio rūšims, išskyrus nekomercines (kuriai naudojamos atliekos, pvz., padangos ir pramonės procesų dujos). Anglių kledo savitosios numatytosios vertės ir ES arba gamintojo šalies savitosios numatytosios gamtinių dujų vertės dar turi būti tikslinamos. Naftos perdirbimo produktams galima taikyti taršos integruotos prevencijos ir kontrolės (IPCC) numatytąsias vertes. Biomasės išmetamųjų teršalų faktorius yra lygus nuliui.

Jeigu naudojant išmetamųjų teršalų faktorių neatsižvelgiama į tai, kad dalis anglies neoksiduojama, tada taikomas papildomas oksidacijos faktorius. Jeigu apskaičiuojant specifinius veiklos išmetamųjų teršalų faktorius jau buvo atsižvelgta į oksidaciją, tada galima netaikyti oksidacijos faktoriaus.

Galima naudoti pagal Direktyvą 96/61/EB apskaičiuotus oksidacijos faktorius, jeigu operatorius įrodo, kad specifiniai veiklos faktoriai yra tikslesni.

Atskirai atliekamas kiekvienos veiklos, įrenginio ir kuro apskaičiavimas.

Matavimas

Išmetamos emisijos apskaičiuojamos standartiniais arba priimtais metodais ir patvirtinamos pagalbiniais skaičiavimais.

Kitų šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijų stebėjimas

Naudojami standartiniai arba priimti metodai, kuriuos bendradarbiaudama su visais atitinkamais suinteresuotais asmenimis parengė ir priėmė Komisija 23 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka.

Emisijų ataskaitos

Kiekvienas operatorius įrenginio ataskaitoje pateikia šią informaciją:

- A. Įrenginio identifikavimo duomenis, įskaitant:
 - įrenginio pavadinimą,
 - jo adresą, įskaitant pašto indeksą ir šalį,
 - įrenginiu vykdomų I priede išvardytų veiklų tipą ir skaičių,
 - asmens pasiteirauti adresą, telefoną, fakso numerį ir e-paštą, ir
 - įrenginio savininko ir visų pagrindinių bendrovių pavadinimą.
- B. Kiekvienos I priede išvardytos veiklos, vykdomos vietoje, kurioje apskaičiuojamos emisijos:
 - veiklos duomenis,
 - išmetamųjų teršalų faktorius,
 - oksidacijos faktorius,
 - bendrą emisiją ir
 - nenumatytus faktorius.
- C. Kiekvienos I priede išvardytos veiklos, vykdomos vietoje, kurioje matuojami išmetami išlakų kiekiai:
 - bendrą išmetamų išlakų kiekį,
 - matavimo metodų patikimumo informaciją ir
 - nenumatytus faktorius.
- D. Pateikiant deginimo proceso emisijų ataskaitą taip pat nurodomas oksidacijos faktorius, jeigu į oksidaciją nebuvo atsižvelgta rengiant su veikla susijusį išmetamųjų teršalų faktorių.

Valstybės narės, siekdamos, kad būtų mažinami ataskaitų pateikimo reikalavimai verslui, imasi priemonių ataskaitos pateikimo reikalavimams su galiojančiais šio pobūdžio reikalavimais suderinti.

V PRIEDAS

15 STRAIPSNYJE NURODYTO PATIKRINIMO KRITERIJAI

Bendri principai

1. Vykdamas visas I priede išvardytas veiklas emisijos yra tikrinamos.
2. Tikrinimo procesas apima pagal 14 straipsnio 3 dalį teikiamos ataskaitos ir per ankstesnius metus atlikto stebėjimo nagrinėjimą. Tikrinant vertinamas stebėjimo sistemų patikimumas, tikėtinumas ir tikslumas ir su emisijomis susiję duomenys bei informacija, ypač:
 - a) pateikti veiklos duomenys ir susiję matavimų duomenys bei apskaičiavimai;
 - b) išmetamųjų teršalų faktorių pasirinkimas ir naudojimas;
 - c) apskaičiavimai, kuriais buvo nustatyta bendra emisija; ir
 - d) jeigu buvo matuojama, matavimo metodų pasirinkimo ir naudojimo tinkamumas.
3. Ataskaitoje nurodytų emisijų patikimumą galima patikrinti tik tada, jeigu patikimi ir tikėtini duomenys bei informacija leidžia nustatyti labai patikimai. Kad būtų užtikrinamas aukštas patikimumo lygis, operatorius turi įrodyti, jog:
 - a) pateiktuose duomenyse nėra nesuderinamumų;
 - b) duomenys buvo surinkti taikant patvirtintus mokslinius standartus; ir
 - c) atitinkami įrenginių įrašai yra išsamūs ir nuoseklūs.
4. Tikrintojui užtikrinama prieiga į visas veiklos vykdymo vietas ir prie informacijos, susijusios su tikrinamuoju dalyku.
5. Tikrintojas atsižvelgia, ar įrenginys užregistruotas pagal Bendrijos aplinkosaugos vadybos ir audito sistemą (EMAS).

Metodika

Strateginė analizė

6. Patikrinimas grindžiamas visų įrenginių vykdomų veiklų strategine analize. Dėl to tikrintojas privalo turėti bendrą visų vykdomų veiklų ir jų įtakos emisijoms apžvalgą.

Proceso analizė

7. Pateikta informacija, tam tikrais atvejais, tikrinama įrenginio naudojimo vietoje. Tikrintojas, siekdamas nustatyti pateiktų duomenų ir informacijos patikimumą, atlieka patikrinimus vietoje.

Rizikos analizė

8. Tikrintojas patikrina visų emisijų šaltinių, kurie priskiriami įrenginiui ir kurie sudaro bendrą įrenginio emisiją, kiekvieno iš tų šaltinių duomenų patikimumą.
9. Atsižvelgdamas į šią analizę tikrintojas aiškiai nustato tuos šaltinius, kurie sietini su didele paklaidos rizika, ir kitus stebėjimo bei ataskaitos pateikimo procedūros aspektus, galinčius turėti įtakos klaidingai nustatant bendrą emisiją. Paklaida pirmiausia siejama su išmetamųjų teršalų faktorių ir apskaičiavimų atskirų emisijų šaltinių lygiui nustatyti pasirinkimu. Ypač dėmesys atkreipiamas į tuos šaltinius, kurie siejami su aukštu paklaidos lygiu ir pirmiau minėtais stebėjimo procedūros aspektais.
10. Tikrintojas atsižvelgia į visus veiksmingus rizikos kontrolės metodus, kuriuos gamintojas naudoja siekdamas sumažinti neapibrėžties lygį.

Ataskaita

11. Tikrintojas parengia tinkamumo patvirtinimo proceso ataskaitą, kurioje nurodo, ar pagal 14 straipsnio 3 dalį pateikta ataskaita atitinka nustatytus reikalavimus. Joje išsamiai apibūdinami visi su atliktu darbu susiję dalykai. Tikrintojas gali pareikšti, kad pagal 14 straipsnio 3 dalį pateikiama ataskaita atitinka nustatytus reikalavimus, jeigu, jo nuomone, bendra emisija iš esmės yra nurodyta teisingai.

Minimalūs tikrintojo kompetencijos reikalavimai

12. Tikrintojas turi būti nepriklausomas nuo operatoriaus, dirbti teisingai, objektyviai ir profesionaliai bei suprasti:
- a) šios direktyvos nuostatas bei Komisijos pagal 14 straipsnio 1 dalį priimtus atitinkamus standartus ir rekomendacijas;
 - b) su tikrinamomis veiklomis susijusius teisės aktų, reguliavimo ir administracinius reikalavimus; ir
 - c) visą apie kiekvieną įrenginio emisijos šaltinį surinktą informaciją, ypač susijusią su duomenų rinkimu, jų nustatymu matavimo metodais, apskaičiavimu ir pateikimu.
-